

WILEY

The Scandinavian
Journal of Economics

Ricardo och växelkursteorien

Author(s): D. D.

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 23, häft 1 (1921), pp. 21-23

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3472481>

Accessed: 26-06-2016 01:49 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at

<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Wiley, The Scandinavian Journal of Economics are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

»Ricardo och växelkursteorien».

I en uppsats »Till växelkursteoriens historia» i 1917 års årgång af denna tidskrift (sid. 387—389) sökte jag visa, att Ricardo icke godkände den af Cassel (i »Dyrtyd och sedelöfverflöd» sid. 131) uppställda satsen, »att en förändring af penningvärdet i det ena eller andra landet måste medföra en proportionell förändring af växelkursen». Jag hade förut på samma sida påpekat, att, enligt Ricardos mening, i länder med samma metallmyntfot den ädla metall, som är penningstandard, under vissa förutsättningar kan i förhållande till varorna permanent ha ett högre värde i några länder än i de öfriga, utan att denna olikhet i värde hos de olika ländernas penningar får någon inverkan på växelkurserna;¹ ändringar i dessa permanenta värdeolikheter framkalla då ej heller ändringar af växelkurserna.

I 1918 års årgång af tidskriften (sid. 60—65) påstod doktor Silverstolpe, att jag icke gifvit någon fullständig bild af Ricardos uppfattning rörande växelkurserna. Denna anmärkning var ju alldeles riktig; det var aldrig min mening att ge en »fullständig bild» af Ricardos växelkursteori på 3 sidor: ett sådant försök hade ju varit dumdrigt. Doktor Silverstolpe fortsätter: »det väsentliga i denna kommer icke fram och det mindre väsentliga har fått för stora proportioner». Hvad denna anmärkning skulle afse, förstod jag ej riktigt. Jag hade ju blott afsett att påpeka en differens mellan Ricardos och Cassels (samt MacCullochs) växelkursteorier, som visserligen var af väsentlig natur.² Men det var ju omöjligt att därvid få fram »det väsentliga» i Ricardos växelkursteori. När herr Silverstolpe vidare tillade, att »det mindre väsentliga har fått för stora proportioner», menade han väl, att den antydda differensen mellan Ricardo och Cassel (samt MacCulloch) ej skulle vara så väsentlig som jag menade. Och han sökte styrka denna sin mening genom citat ur Ricardos skrifter.

Jag kunde visserligen ej godkänna doktor Silverstolpes mening eller bevisföring men jag ansåg det ej lämpligt att fortsätta diskussionen, då ju en hvar af oss fått yttra sin mening i frågan. Därtill kom, att jag

¹ Därvid antogs tacite att standardmetallen kunde i de olika länderna fritt utmyntas, nedsmältas, införas och exporteras.

² Detta har praktiskt verificerats under kriget såsom Wicksell många gånger gent emot Cassel uppvisat.

hoppades kunna bli i tillfälle att snart ge en framställning af Ricardos växelkursteori, och jag kunde då få anledning att taga upp frågan igen.

Herr Silverstolpe har emellertid ej velat nöja sig med denna min tystnad. I en uppsats i 1920 års årgång om Ricardos växelkursteori sid. 291 återkommer han till mitt förmenta misstag med åberopande av samma och annat bevismaterial. Ehuru jag egentligen nu ej har större anledning att taga upp frågan än 1918, vill jag dock visa tillmötesgående och svara.

Ricardo får i kap. XVI af »Principles», hvilket kapitel handlar om skatt på arbetslöner, anledning att beröra inverkan på växelkursen af förändringar i penningmängden och däraf förorsakade förändringar i penningens värde. Doktor Silverstolpe refererar detta Ricardos uttalande och fortsätter därefter:

»I betraktande af klarheten i Ricardos uttalanden här i XVI kapitlet förblir det för mig en gåta, att professor Davidson ur Ricardos växelkursteori velat utläsa hvad som innehålles i följande rader nedskrifna nära slutet af den ofvan nämnda artikeln i denna tidskrift, årg. 1917:

'Ricardo godkände alltså icke den af Cassel (se Dyrtid sid. 131) uppställda satsen, att en förändring af penningvärdet i det ena eller andra landet *måste* medföra en proportionell förändring af växelkursen.'

I kapitel XVI har ju Ricardo själf fört fram ett tänkt variations-experiment, där en förändring ceteris paribus af den enda faktorn penningmängden *medför* en proportionell förändring af växelkursen.»

Jag har anfört detta doktor Silverstolpes uttalande ordagrant men dock med en för min bevisföring, såsom det visat sig, nödvändig stilmodifikation: jag har gjort två kursiveringar, dels af ordet »måste» i det uttalande af mig, som doktor Silverstolpe citerar, dels af ordet »medför» i sista satsen af doktor Silverstolpes eget yttrande. Dessa kursiveringar är mitt enda, men som jag tror fullt tillräckliga bevismedel. Gåtans lösning är alltså denna: Det har aldrig från min sida uttalats, att Ricardo ej skulle erkänt, att det finnes fall, då en förändring af penningens värde i ett land *inverkar* på växelkurserna och detta i proportion till penningvärdeändringens storlek. Jag har icke heller yttrat något om dylika falls vanlighet enligt Ricardo. Hvad jag i verkligheten påstått är, att Ricardo icke godkänt den satsen, att en förändring af penningens värde (i bemärkelsen köpkraft gent emot varorna) i det ena eller andra landet *måste* medföra (d. v. s. i *alla* fall medför) en proportionell förändring af växelkurserna. Ricardo har själf tydligt uttalat denna sats i »Principles» (i MacCullochs edition sid. 84), där det heter:

»When each country has precisely the quantity of money which it ought to have, money will not indeed be of the same value in each, for with respect to many commodities it may differ 5, 10 or even 20 per cent, but the exchange will be at par . . .

In speaking of the exchange and the comparative value of money in different countries we must not in the least refer to the value of money estimated in commodities, in either country.»

Herr Silverstolpe anser emellertid, att detta pregnanta uttalande skulle bero på en inadvertens hos Ricardo, och hans intressanta utredning om Ricardos växelkursteori har bl. a. till uppgift att styrka detta. Jag är icke beredd att nu ge mig in på detta ämne, men hoppas som sagdt en gång kunna göra det. Jag vill därför ej nu uttala något omdöme om, huruvida Ricardo hade orätt, då han, såsom han otvifvelaktigt gjorde, betraktade sin här ifrågavarande sats såsom en *viktig* vetenskaplig upptäckt.

D. D.

